

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan osavuosikatsaus 1.1. - 31.7.2024

KAKOLK 27.08.2024 § 62
7/02.02.01/2024

Talouden ja toiminnan tilasta sekä talousennusteesta raportoidaan talousarvion 2024 täytäntöönpano-ohjeiden ja talouspalvelujen antamien tarkempien ohjeiden mukaan omistajaohjausjaostolle sekä lauta- ja johtokunnille kuukausittain. Ensimmäinen raportti lautakunnille laaditaan helmikuun lopun tilanteesta.

Osavuosikatsaukset laaditaan maalisi-, heinä- ja syyskuun tilanteista, joissa raportoidaan talouden, toiminnan ja tulosennusteen lisäksi myös strategian avainmittareiden sekä toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta.

Kasvatus- ja koulutuslautakunnan talouden toteuma tammi-heinäkuulta 2024 palvelualueittain:

	2024	2023
Hallintopalvelut	57,8 %	63,9 %
Koulutus- ja nuorisopalvelut	55,7 %	54,2 %
Varhaiskasvatuspalvelut	58,4 %	59,6 %
Yhteensä	56,6 %	56,2 %

Yhteenveto:

Talousarvioon on tehty muutos, minkä kaupunginvaltuusto hyväksyi 17.6.2024 § 50. Kunta-alan virka- ja työehtosopimuksen mukaisen kehittämisohjelmaerän ja järjestelyvaraerän varaukset kohdistettiin vuoden 2024 talousarviossa keskitetysti yleishallintoon, josta edellä mainitut muutokset kohdennettiin tulosalueille.

Tässä muutoksessa kohdistetaan virka- ja työehtosopimuksen mukaiset kehittämisohjelma- ja järjestelyvaraerät vastuualueille (lisäys 776 000 euroa). Lisäksi tarkennetaan työttömyysvakuutusmaksuja, koska ne alentuivat odotettua enemmän (pienennys 610 000 euroa). Muutettu talousarvio lautakunnan alaisille tulosalueille on esitetty osavuosikatsauksen taloudelliset ja määrälliset tavoitteiden taulukon MTA sarakkeessa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 17.6.2024 § 50 myös investointeihin teknisluonteiset muutokset. Pielisjoen koulun sekä Sirkkalan liikikumiskeskuksen investoinneista osa vuodelle 2023 suunnitelluista investoinneista jäi toteutumatta vuoden 2023 aikana, jonka vuoksi määrärahavarausta on siirretty kuluvalle vuodelle 80 000 euroa.

Hallintopalvelujen talouden odotetaan toteutuvan talousarvion mukaisesti.

Koulutus- ja nuorisopalveluissa talousarvion ennustetaan toteutuvan kokonaisuudessaan talousarvion mukaisena toimintakatteen osalta. Kehittämishankkeiden tulojen odotetaan jäävän talousarviosta 1,3 M€, mutta myös menojen odotamme pienevän vastaavasti. Perusopetuksen odotetaan ylittävän talousarvion 0,8 M€, josta noin 0,6 M€ muodostuu kotikuntakorvauksen perusosan korjauksesta ja loput henkilöstökuluista. Talousarvion alitusta odotamme vastuualueilla: koulutuspalvelujen yhteiset (0,1 M€) oppimisen tuki (0,5 M€), aamu- ja iltapäivätoiminta (0,1 M€) sekä lukio-opetus (0,1 M€).

Varhaiskasvatuspalveluissa odotetaan talousarvion alitusta 0,25 M€. Alitusta tulee perhepäivähoidosta (0,25 M€), päiväkodeista (0,1 M€) ja kotihoidontuesta (0,2 M€) eli yhteensä 0,55 M€. Yhteisten palvelujen (0,2 M€) ja yksityisen varhaiskasvatuksen (0,1 M€) odotetaan ylittävän talousarvion yhteensä 0,3 M€. Hyvinvointialueilta siirtyi kuntien maksettavaksi muihin kuntiin sijoitettujen lasten varhaiskasvatuskustannukset, mistä johtuu yhteisten palvelujen ylityspaine. Yksityinen varhaiskasvatus ylittää talousarvion uuden päiväkodin avautumisen vuoksi.

Palvelualueiden alkuvuoden keskeisin toiminta:

Hallintopalvelut

Lapsiystävällinen kunta -toimintasuunnitelman ensimmäinen versio lähetettiin Unicefille ja siitä saatiin korjausehdotukset kesäkuun alussa.

Yhteisöotalo Sataman toimintojen turvaamiseksi laadittiin kuusi vaihtoehtoista toteutusmallia sisältävä selvitys päätöksenteon tueksi, ja käynnistettiin järjestöjen kanssa keskustelu kohtaamispaikkatoiminnan yhteistyön mahdollisuuksista.

Koulutus- ja nuorisopalvelut

Opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi Joensuun kaupungille erityisavustuksen yhteisöllisen opiskeluhuollon vahvistamiseksi ja kehittämiseksi vuodelle 2024. Erityisavustus on jatkoa vuodelle 2023 myönnetylle rahoitukselle, jolla työskenteli viisi hyvinvointiohjaajaa. Vuodelle 2024 myönnetyllä rahoituksella on vuoden 2024 alusta jatkanut kaksi hyvinvointiohjaajaa Joensuun kouluilla. Lisäksi yksi hyvinvointiohjaaja on vuoden 2024 alusta jatkanut Opetus- ja kulttuuriministeriön koulujen ja ankkuritoiminnan sekä poliisin välisen yhteistyön kehittämiseen ja vahvistamiseen koulu yhteisön turvallisuuden edistämiseksi ja ongelmien kasautumisen ennaltaehkäisemiseksi tarkoitetulla rahoituksella.

Hyvinvointiohjaajat ovat tarjonneet tulevien ensimmäisen ja seitsemännen vuosiluokan oppilaille ja heidän huoltajilleen mahdollisuutta olla yhteydessä ja keskustella, onko jotain mitä olisi syytä huomioida nivelvaiheessa tai mietittyttäkö oppilasta jokin asia. Alakoulujen osalta kesän aikana on pyritty tavoittamaan koulun koon mukaan joko kaikki tulevien ykkösten huoltajat tai kohdennetusti koululta kotiin yhteyttä ottaen. Perheet ovat olleet yhteydenotosta positiivisesti ilahtuneita. Lisäksi hyvinvointiohjaajat ovat vierailleet esiopetusryhmissä, jolloin lapset ovat voineet kysyä koulunaloituksessa pohdituttavista asioista. Kouluilla ja niiden lähiympäristöissä on järjestetty myös päivätoimintaa tietyille kohderyhmille (mm. vuorovaikutustaitojen harjoittelu, ahdistus- tai masennusoireilua kohtaavat, yksinäiset, käyttäytymisellä reagoivat oppilaat). Hyvinvointiohjaajat ovat tehneet yhteistyötä myös nuorisopalveluiden kanssa ja ovat olleet tavoitettavissa nuorten keskuudessa mm. Whisperillä sekä muun nuorisopalveluiden tai kieku- toiminnan kautta.

Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä valtion erityisavustuksella esi- ja perusopetuksen koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin on jatkettu resurssiopettajien ja koulunkäynninohjaajien palkkaamista vuoden 2024 alusta alkaen. Rahoitus jakautuu Joensuun kaupungin (760 000 €) ja Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulun (130 000 €) kesken. Aiemmistä vuosista poiketen, opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi keväällä 2024 avustusta koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviin toimenpiteisiin saman hakuprosessin kautta sekä varhaiskasvatukseen että esi- ja perusopetukseen. Rahoitus myönnettiin nyt kolmeksi vuodeksi kerralla. Joensuu haki rahoitusta yhdessä Itä-Suomen yliopiston harjoittelukoulujen kanssa.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on myöntänyt Joensuun kaupungille hankerahoitusta Liikkuva-koulu toimintaan. Avustuksen käyttöaika on 01.08.2024 – 30.06.2025. Hankkeen tavoitteena on rakentaa Joensuuhun uusi toimintamalli liikkuva koulu -toimintaan. Uusi malli sisältää PersonalTrainer- toimintaa kouluilla, liikuntaneuvontaa ja MOVE! -mallin terävöittämistä. Lisäksi hankkeen puitteissa koulutetaan opettajia toiminnallisten opetusmenetelmien käyttämiseen. Kehittämisestä vastaa päätoiminen koordinaattori yhteistyössä liikuntaa opettavien opettajien kanssa.

Kieli- ja kulttuuriryhmien opetuksessa järjestettiin kesän aikana päiväleiritoimintaa sekä erilaisia tapahtumia. Päiväleiritoimintaa järjestettiin kesäkuussa Rantakylän, Marjalan, Noljakan, Karsikon ja keskustan alueella. Toiminta kohdennettiin edellisten kesien tapaan erityisesti valmistavan opetuksen oppilaille sekä paikkojen salliessa eri leirien ikäryhmän mukaan saman ikäryhmän vertaisryhmille.

Perheille järjestettiin lähiulkoilupaikoissa erityisesti liikkumisteemaisia kohtauksia ja Kuhasalon ulkoilu- ja retkeilytapaaminen kohdennettiin kaikille joensuulaisille yhteistyössä muuttoagenttien ja uusien joensuulaisten hanketoimijoiden kanssa. Suomea opetettiin nuorten toiminnallisissa sekä nonstop-kesäkursseilla läpi kesän. Kesän päätapahtumana oli uusi kesäfestivaali, Joen Kieku 26.6.2024. Tapahtumassa tori ja kävelykeskusta täyttyivät kansainvälisistä esiintyjistä, joista suurin osa oli omista lapsi- ja nuorisoryhmistämme: Kieku- kerhotoiminnan sekä monikulttuurisen teatteriyhdistys RanKids ry:n taitavia, kansainvälisestikin palkittuja nuoria esiintyjä. Illan pääesiintyjänä oli Jukka Poika ja tori täyttyi tuolloin innokkaista katselijoista. Yleisössä oli mukana paljon myös kansainvälisiä, uusia joensuulaisia. Myös päivän erilaisissa tapahtumissa oli paljon osallistujia ja tapahtuma huomioitiin myös valtakunnallisessa mediassa lapsiperhetapahtumana.

Kesän aikana jatkettiin myös Mind the Gap -hanketoiminnan materiaalien kokoamista ja kuvaamista. Kesällä neuvoteltiin myös opettajiemme kokoaman oppikirjamateriaalin myynnistä ja julkaisemisesta Opetushallituksen kanssa.

Uusia oppilaita ja perheitä saapui myös kesän aikana ja sijoittelua eri koulujen valmistavaan opetukseen tai tutkintokoulutukseen valmistavaan (TUVA) tehtiin kesäkuun ajan. Heinäkuussa tullee uusia oppilaita ja opiskelijoita tavataan heti elokuun alussa.

Outokummun kaupungin hallinnoimassa Jokainen kohtaaminen on tärkeä! -hankkeessa, Karelian AMK sosionomiopiskelijat valmistelivat ja pilotoivat toiminnallisen ja osallistavan työpajan materiaaleineen ylä- ja alakouluun toukokuussa. Materiaalin on suoraan hyödynnettävissä kouluilla (ohjeistus ja materiaalit ml. videot kokonaisuuden toteuttamiseen). Luokanopettajien- ja ohjaajille on tarjolla luokanohjaajien tehtäviin työhjauksellista koulutusta. Joensuun kaupungin läsnäolon tukemisen ja poissaoloihin puuttumisen toimintamalli Joensuun kouluissa on päivitetty lukuvuodelle 2024–2025 sekä aloitusvesoihin on jaettu tukimateriaalit toimintamallin toteuttamiseen (esim. henkilöstön perehdytysmateriaali, vanhempainiltamateriaali, videot, osallisuustyöpajat).

Nuorisopalvelut järjestivät touko- kesäkuun aikana kaksi suurta tapahtumaa. Sirkkalan liikkumiskeskuksessa järjestettiin 11.5. Nuori kulttuuri on Air -tapahtuma, joka keräsi 300 nuorta sekä esiintymään että nauttimaan erilaisista kulttuurin muodoista työpajojen merkeissä. Nuorisovaltuusto järjesti 7.6. Joen kesä -tapahtuman Joensuun torilla. Tapahtumassa oli sekä lavalla esiintyjä että erilaisia ohjelmapajoja osallistujille. Tapahtuma keräsi torin kävijälaskurin mukaan paikalle 5200 kävijää.

Nuorisopalveluiden kesätoiminnassa alueellisen nuorisotyön ohjaajat järjestivät monenlaista kesätekemistä alueen nuorille, mm. retken tivoliin, suplautailua, kalastusreissun ja torinuokkareita. Nuorisokeskus Whisper oli auki kesäaukioloilla muutamaa viikkoa lukuun ottamatta koko kesän, ja nuoret löysivät sinne hyvin hyvistä säistä huolimatta. Sinkkolan kotieläinpihassa on ollut vilkas kesä, mm. askartelupajassa on tavoitettu osallistujia lähes kaksinkertainen määrä viime vuoteen verrattuna.

Nuorisopalvelut järjestivät Metsähallituksen kanssa yhteistyössä leiritoimintaa Kolovedellä. Tänä kesänä kokeiltiin uudenlaista retkimallia, jossa nuoret viipyivät Kolovedellä lyhyemmän aikaa ja retkiä oli yksi enemmän.

Kesän aikana Enon uusi koulu valmistui käyttöönotettavaksi lukuvuoden 2024–2025 alusta. Hammaslahden uuden koulun rakentaminen etenee aikataulussa.

Varhaiskasvatuspalvelut

Joensuun kaupungin varhaiskasvatus toteutti Asiakastutkimuksen huoltajille 15.4-5.5.2024 välisenä aikana. Kyselyyn saivat vastata kaikki ne huoltajat, joiden lapsi oli Joensuun kaupungin päiväkodissa, perhepäivähoidossa tai yksityisessä päiväkodissa. Kyselyssä selvitettiin erilaisilla väittämillä, joissa vaihteluväli oli 1-5 (1 = erittäin huonosti, 2 = huonosti, 3 = kohtalaisesti, 4 = hyvin ja 5 = erittäin hyvin), vastaajien tyytyväisyyttä esimerkiksi varhaiskasvatuspaikan tiloihin, toimintaan, viestintään sekä varhaiskasvatuksen aloittamiseen liittyen (n=365).

Kyselyyn osallistuneet saivat vastata myös avoimiin kysymyksiin ja kertoa, mihin asioihin he olivat varhaiskasvatuksessa tyytyväisiä (n=210), mitä he toivoivat kehitettävän (n=177) sekä antaa palautetta ja terveisiä kaupungin varhaiskasvatukselle (n=113).

Huoltajat olivat erittäin tyytyväisiä saamaansa varhaiskasvatuspaikkaan (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,6 ka, pph 4,8 ka ja yksityiset päiväkodit 3,7 ka). Myös varhaiskasvatuspaikan varhaiskasvatuksen laatuun oltiin hyvin tyytyväisiä (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,4 ka, pph 4,6 ka ja yksityiset päiväkodit 4,2 ka). Varhaiskasvatuksen henkilökuntaa huoltajat pitivät todella ammattitaitoisena (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,5 ka, pph 4,8 ka ja yksityiset päiväkodit 4,2 ka). Toiminta varhaiskasvatuksessa oli huoltajien mielestä tavoitteellista, monipuolista ja kehittävää (Joensuun kaupungin päiväkodit 4,4 ka, pph 4,5 ka ja yksityiset päiväkodit 4,3 ka). Huoltajat kokivat, että he voivat vaikuttaa vain kohtalaisesti tai hyvin lapsen varhaiskasvatuspäivään (Joensuun kaupungin päiväkodit 3,4 ka, pph 3,8 ka ja yksityiset päiväkodit 3,5 ka). Tämä on ymmärrettävä vastaus, sillä varhaiskasvatuspäivän toimintaa ohjaavat varhaiskasvatuslaki, Joensuun kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma, ryhmän ja lasten omat varhaiskasvatussuunnitelmat sekä kaupungin varhaiskasvatuksen erilliset painopisteet. Asiakastutkimuksen tuloksista kerrotaan tarkemmin Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen arviointiraportissa 2023–2024.

Joensuun kaupungin varhaiskasvatuksen hallinto suunnitteli keväällä Itä-Suomen yliopiston varhaiskasvatuksen opettajankoulutuksen kanssa räätälöityä maisteriohjelmia niille apulaisjohtajille ja päiväkodinjohtajille, joilla on varhaiskasvatuksen kandidaatin tutkinto, mutta ei maisterin koulutusta. Yhteinen tapaaminen yliopiston kanssa pidettiin aiheesta 22.5.2024. Myös Kuopion kaupungin varhaiskasvatus olisi tulossa tähän räätälöityyn maisteriohjelmaan mukaan siten, että sieltä opiskelijoita olisi tulossa noin 10 Joensuun 10 opiskelijan lisäksi eli yhteensä ryhmässä olisi noin 20 opiskelijaa. Räätälöidyn maisteriohjelman toteutuminen varmistuu tämän syksyn aikana. Räätälöidyllä maisteriohjelmalla valmistaudutaan varhaiskasvatuslain muutokseen 1.1.2030 alkaen, jolloin päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimuksena on varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuus ja vähintään kasvatustieteen maisterin tutkinto sekä riittävä johtamistaito.

Varhaiskasvatuksen talous heinäkuun jälkeen näytti siltä, että jos loppuvuosi 2024 toteutuisi suunnitellusti, niin varhaiskasvatus pysyisi talousarviossaan. Varhaiskasvatuspalveluiden toimintakate 31.7.2024 oli 58,4 %, kun se saisi olla noin 59 %. Varhaiskasvatuksen sairauspoissaolot olivat laskeneet huomattavasti 1–7/2024 verrattuna 1–7/2023. Sairauspoissaoloja yhteensä tammi-heinäkuussa 2024 oli 4 240 päivää, kun tammi-heinäkuussa 2023 niitä oli 6 289. Vähennyistä oli 2 049 päivää eli 33 %.

Heinäkuun ajalta lasten varauksiin ja läsnäoloihin liittyvät tarkemmat laskelmat ovat vielä kesken, mutta näyttäisi siltä, että tämän vuoden heinäkuu oli edellisiin vuosiin verrattuna samanlainen - edelleen varattiin turhia varhaiskasvatuspäiviä, joita ei käytetty eikä myöskään peruttu.

Valmistelija: talouspäällikkö, taloussuunnittelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätösehdotus:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta päättää

- merkitä lautakunnan osavuositarkastuksen ajalta 1.1. – 31.7.2024 tiedokseen
- hyväksyä muutokset taloudellisiin ja määrällisiin tavoitteisiin liitteenä olevan taloudellisten ja määrällisten tavoitteiden taulukon sarakkeen MTA 2024 mukaisina.
- merkitä tiedokseen investointien määrärahamuutoksen 80 000 €

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.